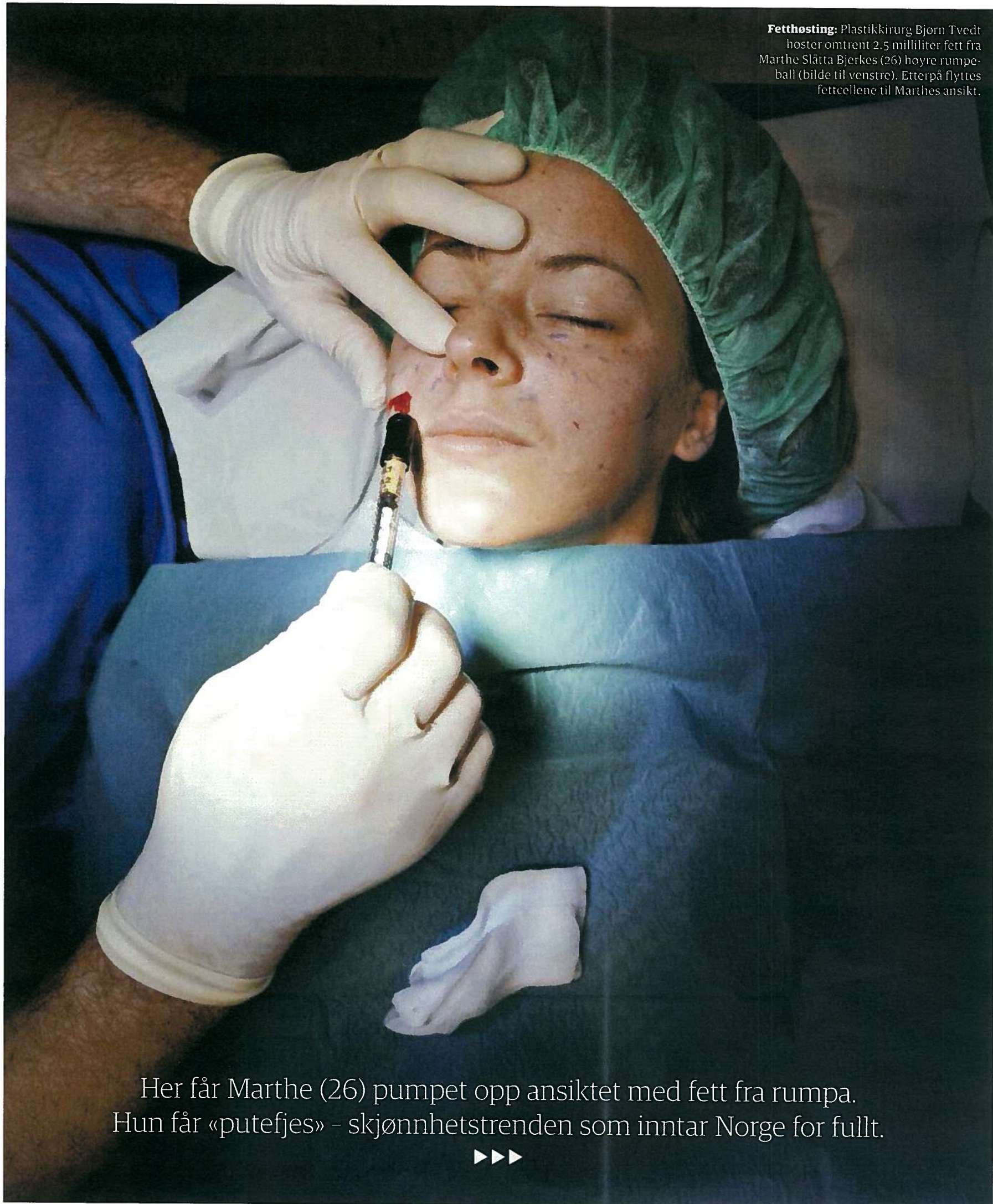

Fett og slett

Fetthosting: Plastikkirurg Bjørn Tvedt hoster omtrent 2,5 milliliter fett fra Marthe Slåtta Bjerkes (26) høyre rumpeball (bilde til venstre). Etterpå flyttes fettcellene til Marthes ansikt.

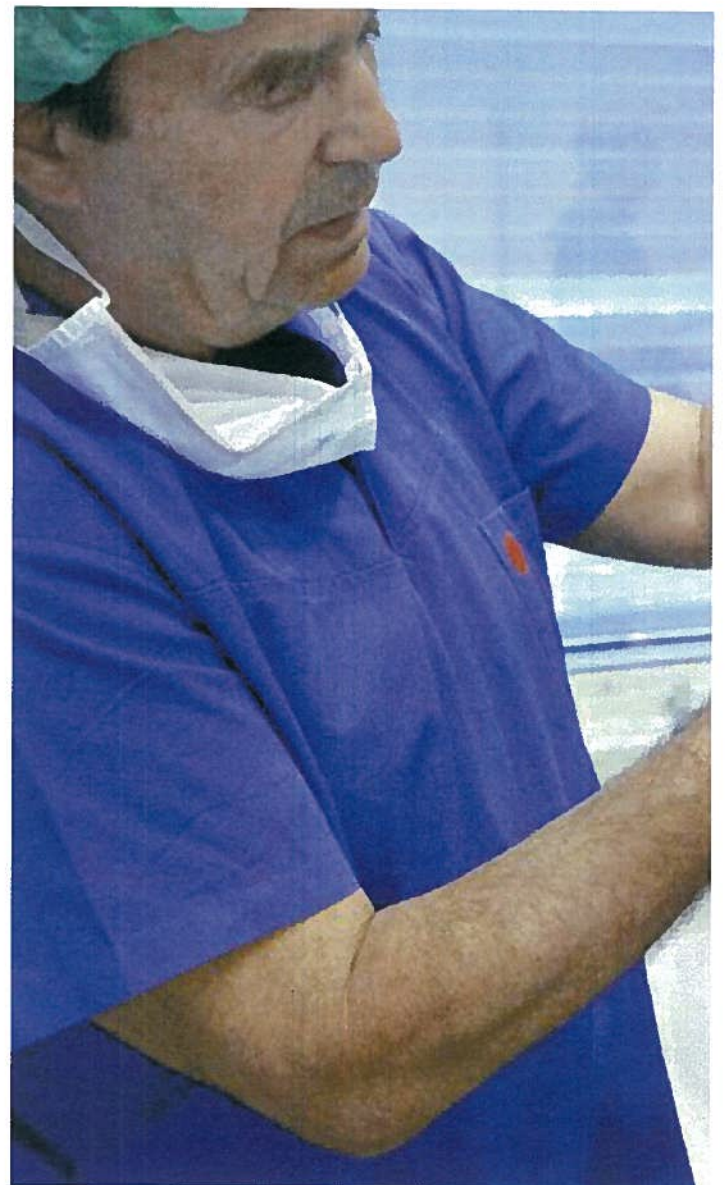
Her får Marthe (26) pumpet opp ansiktet med fett fra rumpa. Hun får «putefjes» - skjønnhetstrenden som inntar Norge for fullt.

«Jeg vil ikke forandre utseendet mitt drastisk. Jeg vil se ut som før, bare i en litt freshere utgave.»

Marthe Slåtta Bjerke (26)

På'n igjen: Marthe Slåtta Bjerke fikk silikonplantater i brystene

Gull verdt: Kirurg Bunæs viser fettet før sentrifugering.

► **Klinikk Bunæs i Sandvika** utenfor Oslo, torsdag 20. mai: Marthe Slåtta Bjerke (26) står i bare stringtruse og topp ved benken inne på operasjonsstua. Kirurg Jarl Bunæs tegner to store ringer med tusj på hver av rumpeballene hennes. Herfra skal han høste omtrent fem milliliter fett, som skal sprøytes inn i Bjerkes ansikt. Sandefjords-jenta, som har «Vi menn-pike» på CV-en, vil bli kvitt tretthets-skyggen under øynene.

- Behovet er jo minimalt i hennes tilfelle. Vi trenger ikke hente ut mye fett, sier Bunæs.

26-åringen opplever ikke behovet som minimalt.

- Gropene under øynene gjør at jeg ofte ser sliten og trøtt ut. Jeg vil ikke forandre utseendet mitt drastisk. Jeg vil se ut som før, bare i en litt freshere utgave, sier Bjerke.

Marthe Slåtta Bjerke må sies å være en nøktern representant for en ny trend som formelig har eksplodert i Hollywood: The pillowface. Vindtunnellooken etter ansiktsløftning er ut. Den mimikkløse botoxlooken er også på vei ut. Nå er det oppsvulmet putelook som gjelder.

Madonna har det. Kylie og Nicole har det.

Med ansiktshud så glatt som barnerumper, og kinn svulmende som på pubertale tenåringsjenter, er det lite som tyder på at disse stjernene er henholdsvis 51, 42 og 43 år gamle.

Men sannheten er at slank, veltrent kropp og et ansikt fritt for rynker og innsunkne kinn, er to uforenlige størrelser for de fleste 40 pluss.

- Huden synker ned og fettet tynnes ut. Det er den naturlige aldringsprosessen i ansiktet. Trener du ekstremt mye, forsvinner enda mer fett. Noen aksepterer at sånn er det. Andre forhører seg i markedet om hva som er mulig å gjøre for å få tilbake volumet, sier medisinsk direktør Eystein Hauge i Teres Medical Group.

Teres-gruppen, som eier 11 av Norges største klinikker for plastikkirurgi og kosmetiske behandlinger, har det siste året hatt en voldsom vekst i etterspørselen etter stoffer som gir mer volum og glatter ut rynker. De første fem månedene i år sammenliknet med de første fem månedene i fjor, har omsetningen økt med 125 prosent for fillere som Restylane og Juvederm, Botox og medisinske hudkremer.

Hauge tror årsaken er todelt.

- Veksten skyldes dels at plastikkirurgene har begynt å fokusere mer på injeksjonsbehandlinger, dels at flere

pasienter ønsker å gjøre mindre inngrep flere ganger og til en rimeligere penge i stedet for store, dyre ansiktsløftninger. Mange vil ha en kombinasjon av for eksempel øyebrynsløft og Botox.

Tall fra American Society of Plastic Surgeons viser at amerikanske plastikkirurger utførte 11 millioner såkalt ikke-kirurgiske kosmetiske behandlinger i fjor. De siste ti åra har etterspørselen etter fillere økt med 164 prosent i USA. Her er antallet botoxbehandlinger nå høyere enn summen av alle plastikkirurgiske inngrep til sammen.

Norge har ingen tilsvarende nasjonal statistikk, og klinikkene Magasinet har vært i kontakt med holder omsetningstallene tett til brystet. Men alle melder om samme tendens: Ikke-kirurgiske behandlinger øker voldsomt.

- Omsetningen i dette segmentet har allerede i første halvår i år passert et tosfifret millionbeløp hos oss, sier Hauge i Teres-gruppen.

Psykolog Tilmann von Soest ved NOVA, Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring, har forsket på de sosialpsykologiske aspektene ved kosmetisk kirurgi i en årrekke. Han mener den dramatiske økningen i kosmetiske light-behandlinger er uttrykk for de rådende samfunnsnormer.

- I dagens samfunn legges det stor vekt på utseendet, særlig hos kvinner. Derfor er også 80-90 prosent av dem som tyr til kosmetiske inngrep kvinner. Mange gjør det for å få bedre selvfølelse og bli mer fornøyde med seg selv. Men går vi empirisk til verks og spør om de faktisk har fått økt selvfølelse etter inngrepet, klarer vi ikke å påvise en slik effekt, sier von Soest.

Nova-forskeren mener vi skal være forsiktige med å anklage kvinner som tyr til kosmetiske inngrep.

- Det ligger et visst samfunnspress bak, og i visse miljøer er det også mote. Det sprer seg gjennom media og realityserier. Hvis du i tillegg har en venninne som har gjort noe, blir behandlingene mer alminneliggjorte. Når ikke bare kjendiser, men også vanlige folk gjør det, tenker mange at hvorfor kan ikke jeg også gjøre det?

Klokka tikker mot ti inne på operasjonsstua på Klinikk Bunæs. Bjerke ligger med papirklede over brystpartiet og sjøgrønn operasjonshette på hodet. Fargerike fisk dingler over henne fra ei uro i taket. «Man in the mirror», synger Michael Jackson fra den rosa Tivoliradioen i vinduspotten. ►

Kjente «putefjes»

Madonna

Donatella Versace

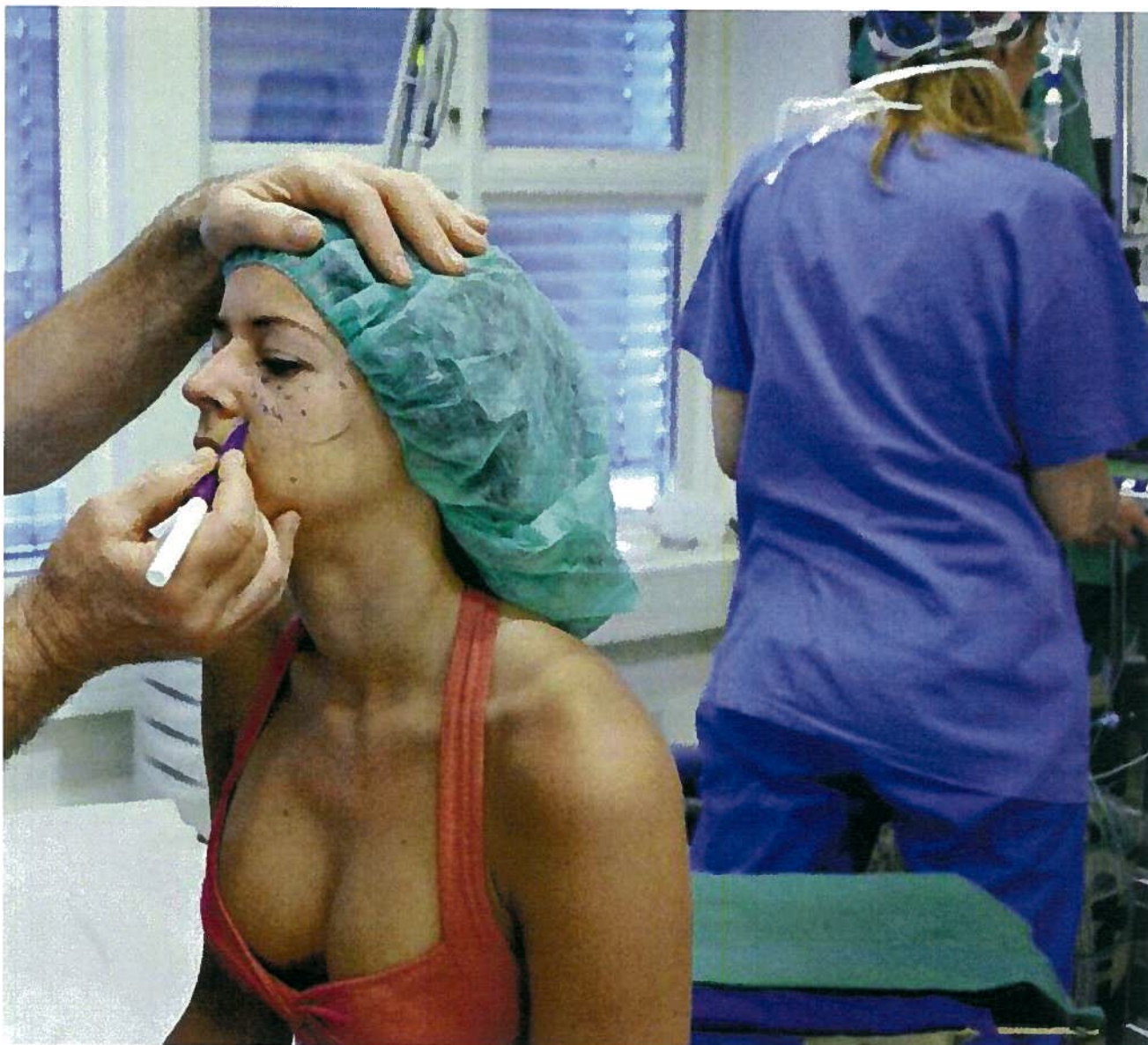
Kylie Minogue

Nicole Kidman

Courteney Cox

som 19-åring og er ikke nervøs før fettransplantasjonen. Kirurg Jarl Bunæs tegner opp punkter hvor fettsprøytene skal settes.

Leppefyll: Noen sprøyter Restylane skal gi Marthe Slåtta Bjerke fyldigere lepper. Virkningen varer i tre-seks måneder.

Omtåket: Etter en time kan anestesisykepleier Ingunn Grande hjelpe Marthe Slåtta Bjerke opp fra operasjonsbenken. 26-åringen er fortsatt litt omtåket av smertestillende. Etter et par timer med isposer mot ansiktet, kan hun reise hjem.

«Det er først og fremst fare for hevelser, blåmerker og infeksjon i såret, eller at noe av fettene kan forsvinne slik at det blir behov for påfylling seinere.»

Bjørn E. Rosenberg, plastikkirurg

Treffsikker: Plakaten hos hudlege Bjørn E. Bondevik viser ansiktets anatomi. Selv må han tilse at han unngår blødninger når han stikker sprøyter med Sculptra helt inn i bindevevet.

► 26-åringen forteller at hun vil ha litt fyldigere lepper også, mens anestesisykepleier Ingunn Grande sjekker blodtrykket og gir henne smertestillende og beroligende midler gjennom en kanyle i hånda.

Bjerke faller raskt inn i en døs. Nå kan Bunæs bedøve rumpeballene og nerven som forsyner ansiktet hennes med følelser.

- Hun ønsker bare noen små korreksjoner. Sånn sett er hun ingen typisk pasient for en slik behandling. De fleste er mellom 35 og 45 år, og vil korrigere større arr og defekter, sier Bunæs.

Bjerke får beskjed om å legge seg på siden. Kirurg Jarl Bunæs tar fram gullnåla og setter den mot 26-åringens venstre rumpeball. Han stikker godt under huden med kontante, rytmiske bevegelser. Traller «barai-rarai-rara». Forteller at han av og til får kink i ryggen av denne fetthøstingen.

Etter noen minutters nennsom innhøsting, er nesten fem milliliter blanding med plasma, blod, fett og bedøvelsesmiddel fylt i to sprøyter. Et halvt minutt i sentrifugen, og rene fettceller kan sprøytes inn i Bjerkes ansikt. Forhåpentligvis blir de der.

Klinikk Bunæs utfører cirka 100 slike fettransplantasjoner årlig.

Nå har Bunæs fått plastikkirurg Bjørn Tvedt fra Oslo universitetssykehus med på laget.

- Kanylen må stikkes dypt, helt ned til beinet. Det er bare 0,05 milliliter fettceller per dråpe, forklarer Tvedt, mens Bunæs setter første fettsprøyte i Bjerkes øyegrop.

- Fettcellene skal spres med tanke på at de skal overleve, og det er viktig å vise måtehold. Å kjøre «safe» og fylle på mer seinere, er bedre enn å angre på at du har satt for mye, sier Tvedt.

Det startet med AIDS-syke som led av såkalt fettatrofi, tap av fettvev i ansiktet. Seinere ble det vanlig å bruke fett mot skjevheter og andre volumtap i ansiktet, for eksempel etter kreftoperasjoner.

Nå er det mange som kommer bare fordi de vil gjen-skape ansiktets ungdommelige ovale form.

- Etter hvert som vi eldes, brytes kollagenet i huden ned. Ansiktet blir mer firkantet. Huden begynner å henge. Mange synes at de ser trøtne og slitne ut. Å fylle ut for eksempel midtansiktsgropen, vil da gjøre at du ser freskere ut, sier Bunæs.

Mens kirurgen stikker en ny sprøyte fett i kinnene hennes, undrer Bjerke på hvor lenge det vil vare om hun også tar fett i leppene.

- Jeg synes du har veldig all right leppe, så du kan heller ta litt Juvederm. Det holder i sju til åtte måneder, sier Bunæs.

- Men jeg vil ikke bli helt gakk-gakk, sier Bjerke, mens Sam Brown - ironisk nok - synger «U better stop» fra radioen.

- Her gjør vi det helt subtilt, forsikrer Bunæs.

Plastikkirurg Bjørn E. Rosenberg ved Fana medisinske senter i Bergen har lang erfaring med ulike fillere. Ifølge ham er permanente, kunstige fillere som silikon i ansiktet nå helt ut. Fett er derimot hett.

- Å flytte fett rundt på kroppen, for eksempel fra mage til ansikt, er en gammel teknikk. Tidligere har det derimot vært et problem at fettene har vært litt vanskelig å håndtere. Nå har vi fått mer forståelse for de ulike mekanismene som er involvert i transplantasjonen, og nye metoder som gjør at flere av fettcellene overlever. Fettet er også lettere å forme, sier Rosenberg, og legger til:

- Pasienter som ønsker ansiktsløftning, som krever en stor operasjon i narkose og lang rekonvalesens, er gjerne eldre. De som vil ha injeksjonsbehandlinger og fettransplantasjoner er yngre. De vil rette på de første tegnene på rynker, få høyere kinnbein, fjerne søkk og groper eller fylle opp det såkalte «tåretrauet» under øynene.

Risikofritt er det ikke, selv om faren for komplikasjoner er liten all den tid det bare er pasientens eget vev som flytter plass.

- Det er først og fremst fare for hevelser, blåmerker og infeksjon i såret, eller at noe av fettene kan forsvinne slik at det blir behov for påfylling seinere, sier Rosenberg. ►

Fettransplantasjon

● Teknikken som brukes i dag har vært i bruk siden 1990-tallet.

● Utføres av kirurg, vanligvis i lokalbedøvelse. Prosedyren tar en til to timer.

● Fettransplantasjon utføres i to deler:

Fetthøsting: Vanligvis fra magen eller flankene. Foregår gjennom små innstikk i huden. Det fjernes så slite fett at det ikke gir arr eller virker slankende/formende.

Innsetting: Etter at fettene er behandlet i en sentrifuge, settes det tilbake der kunden/pasienten ønsker det.

● Noe av fettene som settes inn på sin nye plass vil forsvinne. Det er derfor vanlig at det settes inn litt for mye under operasjonen. Transplantatet vil gradvis få sin form i løpet av de første tre månedene etter inngrepet.

Bivirkninger: Etter injeksjonen kan det forekomme rødlig hud, blåmerker og hovenhet.

Pris: En seanse koster fra 14 000 kroner. Vanligvis må prosedyren gjentas to-tre ganger i løpet av et halvt år for å gi et varig resultat. Fettet høstes én gang og fryses ned til seinere prosedyrer.

Kilder:
Plastikkirurg Bjørn E. Rosenberg,
www.fanamedisinske.no

Sculptra

- Har vært i bruk i Norge i halvannet år.
- Bare leger som sertifiserer seg kan benytte Sculptra. 25 norske leger er sertifisert per i dag.
- Er en kollagenstimulator og består av melkesyre som finnes naturlig i kroppen fra før. Når melkesyre injiseres under huden blir kroppens egen naturlige produksjon av kollagen stimulert. Huden får tilbake volum og linjer og rynker glattes ut.
- Behandlingen tar 30-40 minutter. Må vanligvis gjentas to-tre ganger. Effekten varer i to-tre år.
- Injeksjonen skjer med tynn nål. Flere områder blir behandlet på samme dag.

Bivirkninger: Forbigående blødninger etter kanylespissen, smerte, lokal rødme, underhudsbødning, blåmerke eller lett hevelse som vil forsvinne etter to-seks dager. Klumpdannelse.

- Totalkostnad for tre behandlinger ligger på mellom 20 000-30 000 kroner.

Kilder:
Hudlege Bjørn E. Bondvik.
Sanofi-Aventis

Botox

- Et registrert legemiddel som benyttes til rynkebehandling og er den vanligste kosmetiske behandlingen både i USA og Norge. Metoden har vært i kosmetisk bruk i Norge i cirka ti år.

- Botoxsalget i Norge er nesten tredoblet de siste fem åra, ifølge Apotekforeningen. Omsetningen i 2003 var 2,9 millioner, mens den i 2009 var 8,2 millioner.

- Virker på de små ansiktsmuskulene og hindrer at disse trekker seg sammen. Dermed blir den overliggende huden jevnere og rynker glattes ut.

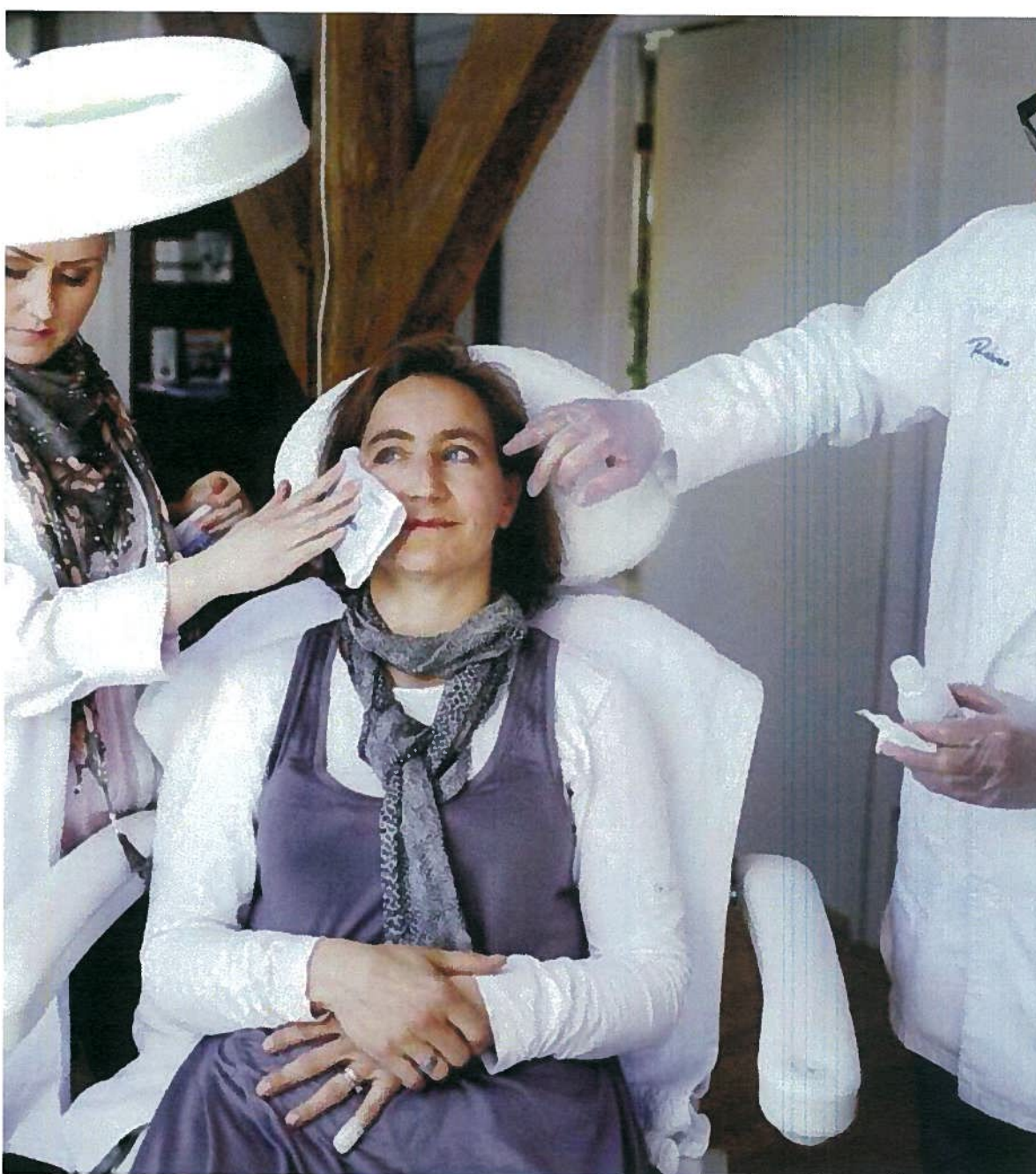
- Det tar 2-3 dager før Botox begynner å virke og 7-10 dager før man ser full effekt av behandlingen.

- «Sinnarynken» mellom øyenbrynene, er den rynken som oftest blir behandlet. Et annet vanlig område er pannerynkene og «kråkefotrynkene» på utsiden av øynene.

Bivirkninger: Vanligste bivirkningen er ømhet eller en liten blodutredelse på innstikkstedet. I sjeldne tilfeller kan Botox gi en forbigående svekkelse av nærliggende muskler.

- Effekten varer i 3-5 måneder.

Kilder:
www.klinikkstokkan.no

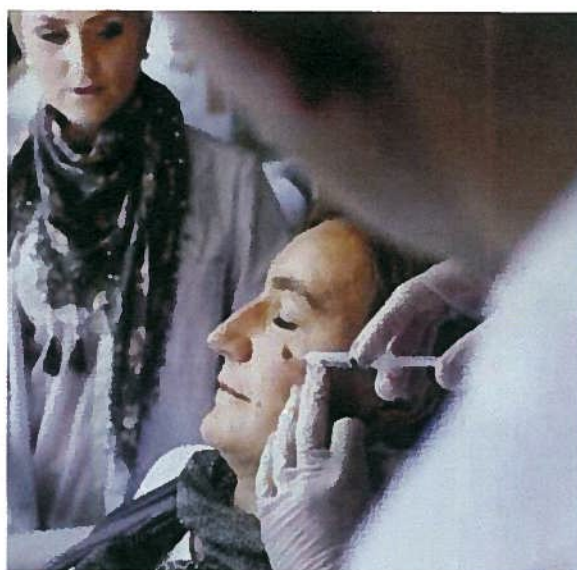
Skjønn med syre: Anette Carlsen (47) har «en liten 50-årskrise», og vil prøve om melkesyren Sculptra kan hjelpe. Hudlege Bjørn E. Bondvik er en av 25 norske leger som har begynt å bruke den nye melkesyrefilleren.

Før og etter: Anette Carlsen før og rett etter behandlingen med melkesyre. Ifølge legene vil hun oppnå full effekt i form av mer volum først etter seks måneder.

«Vi kan bare håpe at samfunns-idealet på lengre sikt forandrer seg på en måte som gjør det lettere for kvinner å være fornøyde.»

Tilmann von Soest, psykolog

Siste stikk: Når Anette Carlsen har fått de ti sprøytene med Sculptra, må hun massere ansiktet fem ganger daglig i fem dager for å unngå klumpdannelse.

► «Gjenopphev ditt ansikts naturlige skjønnhet» står det på reklameplakaten, som henger på venterommet på Dr. Bondeviks Hudklinikk i Oslo. Anette Carlsen (47) sitter og holder isposer mot kinnene og venter på sin første foryngelsesbehandling med Sculptra. Dette er den nyeste filleren, som har vært på det norske markedet bare i halvannet år.

Sculptra består av animalsk melkesyre, som skal stimulere kollagenproduksjonen i huden. I løpet av de neste seks månedene vil stoffet forhåpentligvis gi Carlsen tilbake hennes ungdommelige runde kinn. Er hun heldig, varer effekten i to-tre år.

- Jeg har en liten 50-årskrise, sier Carlsen om sitt valg.

De fleste som tyr til kosmetiske behandlinger er i alderen 35-60 år. Ifølge Nova-forsker Tilmann von Soest henger dette sammen med en redsel for å eldes.

- Å bli gammel er forbundet med å ikke være attraktiv lenger. Det er ikke pent at kvinner ser gamle ut og har rynker i ansiktet. Siden de mer moderate kosmetiske inngrepene som regel handler om å få tilbake et yngre utseende, er nok dette en viktig årsak til at de øker så dramatisk.

Anette Carlsen vil helst eldes så naturlig som mulig.

- Samtidig ønsker jeg å utsette aldringen bitte litt. Jeg har to barn, som bare er seks og åtte år, og jeg liker ikke å føle meg som en gammel mor.

Hudlege Bjørn E. Bondevik mener norske kvinner generelt har et nøkternt forhold til foryngelsesbehandling.

- I Hollywood har det tatt helt av. Jeg tror aldri vi kommer så langt i Norge. Her er kvinnene langt mer realistiske og jordnære. De som har for høye forventninger eller åpenbart lider av dårlig selvbylde, siler vi ut, sier Bondevik.

Siden han ble sertifisert for Sculptra-behandling og begynte å markedsføre det i fjor, har han hatt flest kunder 40 pluss.

- Se, her er det lite bindevev igjen og her er ganske to markerte rynker som kommer som skudd etter hvert.

Bondevik peker på gropene Anette Carlsen har mellom munnen og kinnene. Godt tilbaketilt på hvite frottéhåndklær sitter 47-åringen klar i behandlingsstolen. Hun forteller at det er stor forskjell på å bli 40 og 50.

- Du skal slippe å forsvare det du gjør, sier Bondevik og legger opp to ampuller med melkesyrepulver, utblandet i sterilt vann og tilsatt bedøvelsesmiddel. Miksen er klar til å bli sprøytet inn i Carlsens ansikt.

Hudlegen setter første dose inn i tinningen hennes. Sekretær og produktansvarlig Vera Kjøde tørker fortløpende vekk blod og overflødig foryngelsesdråper med en steriliserende pad. Foruten klumpdannelse er infeksjon i stikksåret den største risikoen forbundet med behandlingen. Bondevik jobber seg nedover. 14 milliliter og ti sprøyter totalt får Carlsen satt i ansiktet.

- Forskjellen på sculptra og andre fillere, som for eksempel Restylane, er at dette skal løfte, ikke fylle, forklarer Bondevik.

I fem dager må Carlsen massere ansiktet i fem minutter fem ganger om dagen for å unngå klumper. Om åtte uker må hun gjennom samme injeksjonsprosedyre.

- Å skjære opp er ikke min greie, men dette var ikke så gærent. Jeg føler meg bare litt sprenget, sier Carlsen i det hun får speilets dom. Litt hoven, men ellers som for 30 minutter siden.

- Jeg har ingen problemer med å forstå at superstjerner som Madonna tyr til kosmetiske behandlinger. Når selv vi vanlige mennesker har vanskelig for å akseptere at vi ikke lenger kjenner oss igjen i speilet, kan jeg tenke meg hvor stor fallhøyden oppleves for dem som har blitt heltedyrket av millioner av skrikende fans.

Nova-forsker Tilmann von Soest tror kjendisenes holdninger til kosmetiske inngrep påvirker oss.

- De skaper skjønnhetsidealer og påvirker hva kvinnen i gata oppfatter som pent og ikke pent. Men det er tross alt vårt samfunn som framhever disse kjendisene. Sånn sett er også de et produkt av samfunnet vårt, og et uttrykk for hva vår kultur verdsetter, sier von Soest.

Han tror etterspørselen etter kosmetiske behandlinger vil fortsette å øke.

- Hva som er pent forandrer seg over tid. Når vi ser bilder av Marilyn Monroe, så ser vi at det var et annet ideal for kroppsfasong den gangen. Men de siste to tiåra har vi ikke sett tendens til at trenden med å være slank og se ungdommelig ut, vil snu. Vi kan bare håpe at samfunnsidealet på lengre sikt forandrer seg på en måte som gjør det lettere for kvinner å være fornøyde. ►

Kjente «putefjes»

Heidi Montag

Priscilla Presley

Linda Evans

Lara Flynn Boyle

Courtney Love